

Kancelář Senátu PČR

Projednávaní agendy EU v Senátu

květen 2014

V květnu se konaly volby do Evropského parlamentu a v souvislosti s tím již ustává i aktivita končící Evropské komise. Senát však v tomto měsíci začal projednávat některé významné dokumenty nepocházející od Komise – **Smlouvu o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii** (tzv. **fiskální pakt**), k níž se nová vláda rozhodla přistoupit, a **aktualizaci Konvergenčního programu České republiky**.

Z dokumentů Komise projednaných Výborem pro záležitosti EU byl nejvýznamnější balíček návrhů k **reformě bankovníctví**. Kromě toho se Výbor zabýval návrhem rámce EU pro posílení právního státu a sdělením o uplatňování rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů.

Plénium dokončilo projednávání dokumentů z dubnových schůzí Výboru, včetně průběžné zprávy o strategii Evropa 2020.

Zpracoval:

Jan Grinc (s využitím materiálů OEU a sekretariátu VEU)

Datum zpracování:

3. 6. 2014

Telefon:

257 072 664

E-mail:

grincj@senat.cz

Plná znění projednávaných dokumentů, stenozáznam z jejich projednávání na schůzi pléna a veškerá usnesení přijatá k nim Senátem a jeho orgány jsou k dispozici po kliknutí na číslo příslušného senátního tisku.

Zápisy z jednání Výboru pro záležitosti EU jsou k dispozici [zde](#). Zápisy z jednání ostatních výborů a komisí Senátu jsou k dispozici v dokumentech těchto orgánů zveřejněných na internetové stránce Senátu.

30. schůze Výboru pro záležitosti Evropské unie v 9. funkčním období
21. 5. 2014

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Zpráva o uplatňování rámce EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů (senátní tisk [K 135/09](#))

Zpravodaj VEU: sen. M. Krejča.

Sdělení navazuje na Rámec EU pro vnitrostátní strategie integrace Romů z roku 2011 a Doporučení Rady o účinných opatřeních v oblasti integrace Romů v členských státech (senátní tisky K 048/08 a N 081/09). Tyto dokumenty vyzvaly státy k vytvoření domácí strategie pro integraci romské menšiny a odstraňování rozdílů mezi Romy a neromskou populací v přístupu ke vzdělání, zaměstnanosti, zdravotní péči a bydlení. Nynější sdělení uvádí příklady dobré praxe ze všech problematických oblastí, které původní rámec identifikoval. Konstatuje však, že pokrok učiněný členskými státy není uspokojivý.

Výbor pro záležitosti EU („VEU“) ve svém usnesení podporuje úsilí Komise i jednotlivých členských států o urychlené řešení otázek sociálního vyloučení a sociálně vyloučených oblastí, neboť jsou častou příčinou vzniku a šíření sociálně-patologických jevů (kriminalita, obchod s drogami, prostituce, bezdomovectví, gamblerství apod.). Odkazuje přitom na velmi podrobné usnesení Senátu č. 373 z 27. listopadu 2013 k senátnímu tisku N 081/09 (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – říjen 2013](#)). VEU konstatuje, že čl. 153 Smlouvy o fungování Evropské unie svěřuje Unii pravomoc podporovat a doplňovat činnost členských států v oblasti boje proti sociálnímu vyloučení, přičemž přijímaná opatření mohou být určena pouze k podpoře spolupráce mezi členskými státy prostřednictvím podnětů, které mají za cíl zlepšování znalostí, rozvoj výměny informací a osvědčených zkušeností, podporu inovačních přístupů a vyhodnocování. VEU je přesvědčen, že opatření zaměřená na inkluzi romského obyvatelstva by měla být přijímána v souladu s principem subsidiarity na úrovni národní, na níž by mělo docházet zejména ke koordinaci integračních aktivit, a zvláště pak na úrovni regionální a místní, na kterých jedině lze plně zohlednit konkrétní situaci a potřeby romských komunit a předložit účinná individuální řešení. Zastává názor, že inkluze této menšiny bude úspěšná pouze v případě, že se do hledání řešení a jeho uskutečnění podaří zapojit i romské komunity a podpořit tak jejich spoluzodpovědnost. VEU doporučuje, aby se na evropské úrovni rozvíjel dialog směřující ke sdílení nejlepší praxe v otázce integrace romské populace a nikoli k plošnému zavádění konkrétních opatření. Dokument bude nyní projednán plénem Senátu.

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě Nový rámec EU pro posílení právního státu (senátní tisk [K 125/09](#))

Zpravodaj VEU: sen. T. Grulich.

Komise usiluje o posílení schopnosti EU reagovat na situace, při nichž jsou v některém členském státě systémově ohroženy principy právního státu (v posledních letech se tyto obavy objevovaly v souvislosti s Maďarskem a Rumunskem). Nový rámec se snaží doplnit mechanismus stanovený v čl. 7 Smlouvy o EU, jehož konečnou sankcí je pozastavení hlasovacích práv státu v Radě EU, o jakýsi preventivní předstupeň. Komise by v případě ohrožení mohla zahájit dialog s příslušným členským státem zahrnující tři

fáze: posouzení situace Komisí, doporučení adresované členskému státu a sledování uskutečněných kroků v návaznosti na předchozí doporučení. V případě neuspokojivých výsledků se Komise může uchýlit k aplikaci čl. 7 SEU. Sdělení nepředpokládá, že budou Komisi svěřeny nové pravomoci, pouze nastiňuje určitý neformální postup předcházející využití těch stávajících.

VEU oceňuje snahu EU v boji proti porušování základních práv a hodnot, na nichž je Unie založena, neboť jejich ochrana je klíčovým předpokladem pro fungování právního státu v EU jako celku. Upozorňuje však, že nově navržený postup nemá přidanou hodnotu, neboť nezahrnuje žádné nové sankční mechanismy ani účinný monitoring členských států. Domnívá se rovněž, že je potřeba upřesnit hodnotící kritéria (v dokumentu chybí vymezení pojmu „systémové ohrožení“). Nepovažuje za přiměřené neúměrně silné postavení Komise v nově navrhovaném mechanismu a podporuje větší zapojení Rady a Evropského parlamentu. Se snahou o zavádění nových mechanismů vyvstává rovněž riziko duplicit v systému lidskoprávní ochrany, jak směrem k Radě Evropy, tak směrem k samotným členským státům Unie. VEU se domnívá, že by se EU v současné době měla především zaměřit na přistoupení k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a její řádnou implementaci a dále na dodržování základních práv v právu EU, zejména též při legislativní činnosti EU. Dokument bude nyní projednán plénem Senátu.

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s přístupem Smlouva o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii (senátní tisk [č. 271](#))

Zpravodaj VEU: sen. M. Krejča.

VEU doporučil Senátu vyslovit souhlas s přístupem ke Smlouvě o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii (tzv. fiskální pakt). Totéž učinil i garanční Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu („VHZD“). Čeká se ještě na vyjádření Výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Senát již v době sjednávání fiskálního paktu na počátku roku 2012 vyzýval tehdejší vládu, aby se ke smlouvě připojila. VEU se pak v průběhu roku 2013 zasazoval o to, aby se zástupci Parlamentu ČR mohli účastnit meziparlamentní konference zřizované podle čl. 13 fiskálního paktu a měli tak přístup k relevantním informacím, což se podařilo. Návrh bude projednán plénem Senátu.

Konvergenční program České republiky aktualizace duben 2014 (senátní tisk [č. 274](#))

Zpravodaj VEU: sen. M. Krejča.

Konvergenční program je zásadním dokumentem fiskální strategie vlády aktualizovaným každoročně v rámci systému monitorování hospodářských politik členských států ze strany EU. Komise a Rada na něj v červnu reagují tzv. specifickými doporučeními pro jednotlivé státy (*country-specific recommendations*) v rámci evropského semestru. VHZD již v dubnu projednal informaci o přípravě aktualizace Konvergenčního programu, zatímco VEU se věnoval souvisejícímu Národnímu programu reforem. V rámci postupu při nadměrném schodku se ČR s největší pravděpodobností podařilo ve stanovené lhůtě snížit deficit vládního sektoru na přípustnou mez. Vláda připravuje návrh ústavního zákona o rozpočtové odpovědnosti a transpozici směrnice o požadavcích na rozpočtové rámce členských států. VEU doporučil vzít dokument na vědomí. Garanční výbor, VHZD, bude dokument projednávat počátkem června.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o strukturálních opatřeních zvyšujících odolnost úvěrových institucí EU (senátní tisk [N 121/09](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o podávání zpráv a transparentnosti u obchodů zajišťujících financování (senátní tisk [N 122/09](#))

Zpravodaj VEU: sen. D. Zvěřinová. Výbory dožádané o stanovisko: Výbor pro hospodářství, zemědělství a dopravu (zpravodaj: sen. J. Strnad).

Návrh strukturální reformy největších bank v EU zahrnuje 1) zákaz obchodování na vlastní účet s finančními nástroji a komoditami, které je dle Komise spojeno s mnoha riziky, ale nepřináší žádné výhody pro klienty nebo širší ekonomiku, 2) pravomoc, resp. povinnost dohledových orgánů požadovat převedení jiných vysoce rizikových obchodních činností na samostatné právní subjekty uvnitř bankovní skupiny, 3) pravidla propojení těchto subjektů se zbytkem skupiny. Druhý návrh má bránit pokusům o obcházení pravidel prvního návrhu přesouváním části činností bank do sektoru tzv. stínového bankovníctví. Hlavním cílem je zlepšit vzhled regulačních orgánů a investorů do určitých finančních transakcí s cennými papíry. Během finanční krize byly tyto transakce dle Komise zdrojem nákazy.

Doporučení VEU vychází ze stanoviska VHZD. Výbory vnímají pozitivně snahy Evropské komise o větší stabilitu a odolnost evropského bankovního systému a o zvýšení transparentnosti stínového bankovníctví. Považují však za nutné důkladně promyslet veškeré dopady navrhované regulace na finanční sektor, vkladatele a klienty úvěrových institucí. Rovněž je s ohledem na silná globální propojení a přeshraniční charakter mezinárodních finančních skupin zásadní, aby strukturální reformy bankovníctví v EU byly sladěny s doporučeními mezinárodních regulačních institucí a vycházely z mezinárodního konsensu v rámci G20. Navrhovaná reformní opatření by neměla vést k absolutnímu zániku modelu univerzálního bankovníctví v EU, nýbrž by měla cílit pouze na systémově významné banky, u nichž mohou rizikové aktivity ohrozit stabilitu celého finančního systému s možnými dopady na veřejné rozpočty v případě sanování systémové krize. Proto sdílí výhrady a připomínky formulované k oběma návrhům vládou ČR, zejména pokud jde o vymezení okruhu subjektů, na něž se mají nařízení vztahovat, pochybnosti o přidané hodnotě návrhu nařízení o strukturálních opatřeních a přenechání řešení některých podstatných otázek prováděcím předpisům Komise. VEU opakovaně zdůrazňuje, že všechny podstatné prvky legislativního aktu musejí být upraveny přímo v něm a nemohou být ponechány na úpravě Komisi formou prováděcích aktů nebo aktů v přenesené působnosti; návrh nařízení o strukturálních opatřeních je s tímto pravidlem v rozporu, neboť mimo jiné svěřuje Komisi stanovení kritérií, na jejichž základě bude možné požadovat po úvěrové instituci omezení její činnosti (čl. 10). VEU poukazuje na riziko vzniku nerovných podmínek na vnitřním trhu plynoucích z návrhu nařízení o strukturálních opatřeních (možné uznávání zahraničních právních úprav jako rovnocenných unijní úpravě může znevýhodňovat evropské úvěrové instituce). Dále poukazuje na to, že umožnění výjimek z požadavku na oddělení činností v některých členských státech je neslučitelné s Komisí zvolenou formou nařízení. Pokud se Komise domnívá, že jednotná úprava není potřebná, měla v souladu se zásadou proporcionality upravit strukturální opatření zvyšující odolnost úvěrových institucí formu směrnice. VEU obecně zastává názor, že k řádnému fungování evropského bankovního sektoru nejvýrazněji přispěje důsledné vynucování stávajících pravidel dozorovými orgány a stabilita právního rámce. Dokumenty projedná plénum.

**21. schůze Senátu v 9. funkčním období
29. a 30. 5. 2014**

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se posilují některé aspekty presumpce nevinny a práva být přítomen při trestním řízení před soudem (senátní tisk [N 106/09](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o procesních zárukách pro děti podezřelé nebo obviněné v trestním řízení (senátní tisk [N 107/09](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o prozatímní právní pomoci pro podezřelé nebo obviněné osoby zbavené osobní svobody a právní pomoci v rámci řízení týkajícího se evropského zatýkacího rozkazu (senátní tisk [N 108/09](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Plénum přijalo usnesení ve znění doporučení VEU přijatého na 25. schůzi v 9. funkčním období (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – březen 2014](#)).

Zpráva Komise Radě a Evropskému parlamentu Zpráva o boji proti korupci v EU (senátní tisk [K 123/09](#))

Zpravodaj: sen. T. Grulich.

Plénum přijalo usnesení ve znění doporučení VEU přijatého na 29. schůzi v 9. funkčním období (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – duben 2014](#)).

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Jak pokračuje Evropa 2020: strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění (senátní tisk [K 124/09](#))

Zpravodaj: sen. M. Krejča.

V rozpravě kriticky vystoupili sen. J. Bis, který postrádá hlubší analýzu selhání Lisabonské strategie, která strategii Evropa 2020 předcházela, a sen. V. Dryml, který volal po realistickém nastavení cílů a podpořil doporučení VEU, jež však považuje za příliš diplomatické. Plénum přijalo usnesení ve znění doporučení VEU přijatého na 29. schůzi v 9. funkčním období (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – duben 2014](#)).

Sdělení Komise o evropské občanské iniciativě "Voda a hygiena jsou lidská práva! Voda je veřejné dobro, ne komodita!" (senátní tisk [K 130/09](#))

Zpravodaj VEU: sen. M. Krejča.

V rozpravě vystoupil sen. P. Bratský, který označil doporučením VEU kritizovanou reakci Komise na požadavky iniciativy jako „úřednickou zpupnost“. Spolu se sen. J. Řihákem si posteskl, že se iniciativa v ČR více nemedializovala. Plénum přijalo usnesení ve znění doporučení VEU přijatého na 29. schůzi v 9. funkčním období (viz [Projednávání agendy EU v Senátu – duben 2014](#)).